

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa	9
I. Wiadomości wstępne	11
1. Przekrój czynny przewodu	11
2. Średnica nominalna	11
3. Ciśnienia nominalne, robocze i próbne	13
II. Wiadomości teoretyczne	15
1. Płyny	17
2. Ciężar właściwy	17
3. Lepkość	17
4. Dynamika płynów	19
5. Hydraulika	22
6. Mechanika gazów i par	37
III. Wiadomości ogólne	38
1. Układy rurociągów	38
A. Rurociąg pojedynczy	38
B. Rurociąg podwójny	39
C. Rurociąg pierścieniowy	39
2. Wymagania stawiane rurociągom	40
A. Wytrzymałość rurociągu	40
B. Szczelność rurociągu	40
C. Ukształtowanie przewodów	41
D. Odporność na oddziaływanie czynnika przewodzonego	42
IV. Rodzaje przewodów rurowych i ich zastosowanie	47
1. Rury	47
A. Rury metalowe	47
B. Rury z cementu, materiałów ceramicznych, szkła i materiałów pochodzenia mineralnego	81
C. Rury z tworzyw sztucznych	87
D. Rury z tworzyw pochodzenia organicznego	92
E. Rury powlekane	93
2. Weże	96
A. Weże metalowe	97
B. Weże gumowe	101
C. Weże z tworzyw sztucznych	107
D. Weże parciane	108
V. Rodzaje połączeń przewodów rurowych i ich zastosowanie	10 ⁸
1. Połączenia przewodów rurowych nierozłączne	108
A. Połączenia rurowe spawane	109
B. Połączenia rurowe lutowane	110
C. Połączenia rurowe rozłączane	111

	Str.
D. Połączenia rurowe nitowane	112
E. Połączenia rurowe złożone nierozłączne	112
2. Połączenia przewodów rurowych rozłączne	113
A. Połączenia rurowe gwintowe	113
B. Połączenia rurowe kołnierzowe	114
C. Połączenia rurowe kielichowe	141
D. Połączenia rurowe śrubunkowe	142
E. Połączenia rurowe nasuwkowe	147
F. Połączenia rurowe zaciskowe	147
G. Połączenia rurowe wpustowe	148
H. Połączenia rurowe złożone rozłączne	148
J. Połączenia rurowe specjalne	149
VI. Rodzaje kształtek i ich zastosowanie	149
1. Kształtki żeliwne	150
2. Kształtki z żeliwa ciągliwego	150
3. Kształtki stalowe	155
A. Kształtki stalowe cienkościenne	155
B. Kształtki stalowe grubościenne	158
4. Kształtki stalowe	159
5. Kształtki kamionkowe	160
6. Kształtki porcelanowe	161
7. Kształtki z tworzyw sztucznych	162
VII. Odształcenia cieplne i mechaniczne	162
1. Kompensatory	162
A. Kompensatory sprężyste	163
B. Kompensatory dławnicowe	166
2. Przeguby rurowe	168
A. Połączenia rurowe odchylnie	168
B. Połączenia rurowe wychylne	170
3. Amortyzatory hydrauliczne	171
VIII. Umiejscowienie rurociągów	173
IX. Izolacja rurociągów	178
1. Otuliny nieorganiczne	179
2. Otuliny organiczne	181
X. Rodzaje zaworów sterujących i ich zastosowanie	182
1. Zawory zamykające	185
A. Zawory zamykające grzybkowe	185
B. Zawory zamykające odchylnie	211
C. Zawory zamykające zasuwowe	211
D. Zawory zamykające tłoczkowe	218
E. Zawory zamykające obrotowe	219
F. Zawory zamykające przeponowe	225
G. Zawory zamykające zaciskowe	226
H. Napędy zaworów zamykających	226
2. Zawory dławiące	232
XI. Rodzaje zaworów zabezpieczających i ich zastosowanie	234
1. Zawory zwrotne	235
2. Zawory bezpieczeństwa	236
XII. Rodzaje zaworów pomocniczych i ich zastosowanie	239
1. Zawory odpowietrzające	239
2. Zawory odwadniające	240

XIII. Obliczenia wytrzymałościowe rurociągów i armatur	Str.
1. Obliczanie grubości ścianek rur	241
2. Obliczenia wytrzymałościowe połączeń rurowych	244
3. Obliczenia wytrzymałościowe kształtek	247
4. Obliczenia wytrzymałościowe zaworów	247
XIV. Normalizacja rurociągów i armatur	248
Literatura	254

SPIS TABLIC

1. Wzorcowe prędkości przepływu cieczy i gazów	12
2. Średnice nominalne rurociągów i armatury D_{nom} w mm (wg PN-54/H-02651)	14
3. Ciśnienia próbne i robocze dla armatury i części złącznych ze stali węglowej w kG/cm^2 (wg PN-54/H-02650)	14
4. Ciśnienia próbne i robocze dla armatury i części złącznych: a) ze stali molibdenowej i chromomolibdenowej, b) z żeliwa, c) z brązu, mosiądzu i miedzi w kG/cm^2 (wg PN-54/H-02650)	16
5. Współczynniki gładkości (chropowatości) k rur, wykonanych z różnych materiałów w cm	23
6. Współczynniki oporu przepływu wody dla załamania rury pod kątem	23
7. Współczynniki oporu przepływu wody dla zakrzywienia rury po łuku	25
8. Współczynniki oporu przepływu wody dla gwałtownego zwężenia przewodu	27
9. Współczynniki oporu przepływu wody dla gwałtownego zwężenia przewodu z przegrodą	27
10. Współczynniki zwężenia strugi wody przy przepływie przez otwór okrągły w przegrodzie	28
11. Współczynniki oporu przepływu wody dla przegrody z otworem okrągłym w przewodzie o stałej średnicy	28
12. Współczynniki oporu przepływu wody dla rozgałęzienia przewodów pod kątem	29
13. Współczynniki oporu przepływu wody dla różnego ukształtowania trójników	30
14. Współczynniki oporu przepływu wody dla zaworu obrotowego	30
15. Współczynniki oporu przepływu wody dla zaworu motylkowego	31
16. Współczynniki oporu przepływu wody dla zaworu klapowego	31
17. Współczynniki oporu przepływu wody dla zaworu zasuwowego	34
18. Wymiary rur stalowych gwintowanych lekkich w mm (wg PN/H-74200)	50
19. Wymiary rur stalowych gwintowanych ciężkich w mm (wg PN/H-74201)	51
20. Wymiary rur stalowych bez szwu jakościowych do nagwintowania w mm (PKN/H-74203)	57
21. Wymiary rur stalowych bez szwu gładkich w mm (PN-53/H-74209)	58
22. Wymiary rur stalowych bez szwu gładkich handlowych dla ciśnienia nominalnego do 25 kG/cm^2 w mm (PKN/H-74210)	61
23. Wymiary rur stalowych bez szwu gładkich jakościowych dla ciśnień nominalnych do 100 kG/cm^2 w mm (PKN/H-74211)	62
24. Wymiary rur stalowych bez szwu gładkich jakościowych dla ciśnień nominalnych do 100 kG/cm^2 w mm (PKN/H-74212)	63